

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Vragenlijst Beleving en Beoordeling van de Arbeid (VBBA) 2.0

Juli 2020

Review: Eveline van Engelen

Invoer: Marsha Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overig
Aandoening (ICD)	Overig
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Opleiding, beroep/werk, economisch leven

- *Korte beschrijving* → De Vragenlijst Beleving en Beoordeling van de Arbeid (VBBA) is een meetinstrument, dat de psychosociale arbeidsbelasting en werkstress meet van de werknemer die werkzaam is binnen een bedrijf. De VBBA meet aspecten van het werk die met de subjectieve beleving van de werknemer samenhangen. Daarnaast meet het instrument ook meer zichtbare kenmerken in de arbeidssituatie waarover de werknemer een beoordeling kan geven. Het meetinstrument is onderverdeeld in twee thema's, die beiden bestaan uit enkele subcategorieën. Bij thema 1 worden de mogelijke oorzaken van de psychosociale arbeidsbelasting en werkstress bekeken en bij thema 2 de gevolgen daarvan.¹
- *Doelgroep* → volwassenen van 18 t/m 67 jaar die beschikken over een baan
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke en Nederlandse versie* →
VBBA: van Veldhoven M, Meijman TF (1994)²
VBBA 2.0: van Veldhoven M, Prins J, van der Laken P, Dijkstra L (2006)³

2 *Doel van het meetinstrument*

- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → er zijn 6 dimensies verdeeld in 25 schalen:
 1. Vitaliteit (35 items)
 2. Werk- en taakeisen (35 items)
 3. Werk- en hulpbronnen (45 items)
 4. De organisatie (22 items)
 5. Arbeidsvoorwaarden (25 items)
 6. Diagnostische schalen (42 items).
- *Invulinstructie* → gesloten vragen in te vullen door de patiënt
- *Meetniveau* → per item: variabel; meetniveau variabel

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → SKB: <https://www.skb.nl/producten/vbba>
- *Geschatte kosten* → in overleg met SKB
- *Copyright* → ja^{1,4}, © SKB Vragenlijst Services (2002). Gebruik voor educatieve doeleinden en voor wetenschappelijk onderzoek is onder strikte voorwaarden toegestaan.

5 *Methodologische kwaliteit*

- **Interne consistentie**
→ Per schaal:
VBBA 2.0: gemeten in Rho: N= minimaal 1566, populatie medewerkers opgenomen in SKB verzamelbestand: varieert van 0.72 tot 0.95
- **Reproduceerbaarheid**
→ Per schaal:
VBBA 2.0: unidimensionaliteit (H(t): N= minimaal 1566, populatie medewerkers opgenomen in SKB verzamelbestand: varieert van 0.39 tot 0.82
- **Validiteit**

Onderzoek naar de validiteit is vnl. verricht mbt de VBBA. Vanuit theoretisch oogpunt zou het wenselijk zijn om het valideringsonderzoek met de verkorte schalen te herhalen. Voor uitgebreide informatie over het valideringsonderzoek wordt verwezen naar Deel B van VBBA 2.0 Update van de standaard voor vragenlijstonderzoek naar werk, welbevinden en prestatie.³
- **Responsiviteit / longitudinale validiteit**

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → vragenlijst
- *Randvoorwaarden* → afname individueel of groepsgewijs⁵
- *Benodigde tijd* → 40-50 minuten
- *Gebruikershandleiding* → ja van de VBBA:
https://www.researchgate.net/profile/Marc_Veldhoven/publication/261476471_Handleiding_VBBA_2e_editie_oorspronkelijke_handleiding_zie_VBBA20_voor_nieuwe_versie/links/0deec53464ab3e60ac000000/Handleiding-VBBA-2e-editie-oorspronkelijke-handleiding-zie-VBBA20-voor-nieuwe-versie.pdf

7 *Normgegevens*

8 *Overige gegevens*

- Er zijn drie korte versies van de VBBA ontwikkeld, namelijk: de VBBA-Kern, de VBBA-RI&E en de Monitor Werkdruk en Werkstress.¹
- De oorspronkelijke VBBA heeft een COTAN-beoordeling.⁵

9 *Literatuurlijst*

1. van Veldhoven M, Meijman TF, Broersen JPJ, RJ Fortuin. Handleiding VBBA. Amsterdam: SKB Vragenlijst Services; 2002. Available from: http://marcvanveldhoven.com/handleiding_vbba.pdf. [Geraadpleegd 2012 november 8]
2. SKB. Beleving en Beoordeling van de Arbeid. 2012. Available from: <http://www.skb.nl/vbba.html>. [Geraadpleegd 2012 november 8]
3. van Veldhoven M, Prins J, van der Laken P, Dijkstra L. VBBA 2.0: update van de standaard voor vragenlijstonderzoek naar werk, welbevinden en prestaties. Amsterdam: SKB; 2014. Beschikbaar via: <https://www.skb.nl/download-formulier/vbba>
4. van Veldhoven M, Meijman T. Het meten van psychosociale arbeidsbelasting met een vragenlijst: de Vragenlijst Beleving en Beoordeling van de Arbeid (VBBA). Amsterdam: NIA; 1994.
5. COTAN documentatie. Beschikbaar via: <https://www.cotandocumentatie.nl/beoordelingen/b/14182/vragenlijst-beleving-en-beoordeling-van-de--09arbeid/> [Geraadpleegd juli 2020]